

ความตกลงเขตการค้าเสรี ไทย - ตุรกี

(Thailand – Turkey Free Trade Agreement)



ความเป็นมา

- ไทยและตุรกี ได้จัดตั้ง Joint Trade Commission (JTC) ภายใต้ความตกลงทางการค้าไทย-ตุรกี ที่ลงนามตั้งแต่ปี ๒๕๓๐ เป็นเวทีในการกระชับความสัมพันธ์ทางการค้าและการลงทุนไทย-ตุรกี

- ในระหว่างวันที่ ๒๑-๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ประธานสถานทูตธุรกิจตุรกี-ไทย (นาย Refik Gokcek) เดินทางมาเยือนประเทศไทย ได้เข้าพบหารือกับรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ) เพื่อช่วยสนับสนุนและผลักดันความสัมพันธ์ระหว่างธุรกิจไทย-ตุรกี รวมทั้งนักธุรกิจตุรกีต้องการผลักดันการเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทย-ตุรกี ซึ่งไทยรับที่จะพิจารณาด้วยดี ในฐานะที่ไทยมีนโยบายเปิดกว้างกับการค้าเสรี

- นายกรัฐมนตรี (นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร) เดินทางเยือนสาธารณรัฐตุรกี เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ซึ่งในโอกาสดังกล่าวนายกรัฐมนตรีทั้งสองประเทศได้ตั้งเป้าหมายเพิ่มมูลค่าการค้าเป็น ๒,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในอีก ๕ ปีข้างหน้า (ปี ๒๕๖๑) และเห็นควรให้ทั้งสองฝ่ายเริ่มศึกษาความเป็นไปได้ (Joint Feasibility Study) ในการจัดทำความตกลงการค้าเสรีไทย-ตุรกี โดยการจัดทำการศึกษาฯ

การจัดทำ FTA ไทย-ตุรกี จะเป็นประโยชน์แก่ไทย

- ตุรกีมีจุดเด่น คือ มีทำเลที่ตั้งทางยุทธศาสตร์ที่ดี โดยตั้งอยู่ระหว่างทวีปเอเชีย ยุโรป และอดีตสหภาพโซเวียต สามารถเป็นสะพานเชื่อมระหว่างเอเชียกับยุโรป เป็นประเทศมุสลิมแบบเปิดจึงมีความสัมพันธ์ที่ดีกับกลุ่มประเทศในตะวันออกกลางที่เป็นประเทศมุสลิมด้วยกัน เป็นตลาดใหญ่มีประชากรกว่า ๘๐ ล้านคน มีวัฒนธรรมและความเป็นอยู่แบบยุโรป มีจำนวนนักท่องเที่ยวประมาณปีละ ๓๖.๗ ล้านคน ซึ่งจุดเด่นเหล่านี้ทำให้ไทยสามารถใช้ตุรกีเป็นประตูการค้าเพื่อกระจายสินค้าไปยังทวีปต่างๆ เช่น ยุโรป กลุ่มประเทศบอลข่าน คอเคซัส ตะวันออกกลาง และแอฟริกาใต้ นอกจากนี้ ปัจจุบันตุรกีเป็นสหภาพศุลกากรเดียวกับสหภาพยุโรป (EU-Turkey Custom Union) ซึ่งหากไทยจัดทำ FTA กับตุรกี จะทำให้ไทยสามารถนำเข้าสินค้าไปยังตุรกีโดยไม่ต้องเสียภาษี และสามารถส่งผ่านสินค้าเข้าไปยังสหภาพยุโรปได้ เพราะปัจจุบันตุรกีก็มีมาตรการทางภาษี

ที่สูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินค้าเกษตรมีอัตราภาษีนำเข้าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ ๔๑.๗ และยังมีการใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดกับสินค้าไทยหลายรายการด้วย

- ตุรกีให้สิทธิ GSP แก่ประเทศกำลังพัฒนาและประเทศพัฒนาน้อยที่สุด โดยมีเงื่อนไขการให้สิทธิและการตัดสิทธิเช่นเดียวกันกับการให้สิทธิ GSP ของสหภาพยุโรปในปี ๒๕๕๕ ไทยส่งออกสินค้าไปยังตุรกีภายใต้สิทธิ GSP คิดเป็นมูลค่า ๕๖๘.๒๘ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงจากปีก่อนหน้าร้อยละ ๒๓.๑๗ สินค้าสำคัญที่มีการขอใช้สิทธิ ได้แก่ ยานยนต์สำหรับขนส่งของน้ำหนักบรรทุกไม่เกิน ๕ ตัน เครื่องปรับอากาศแบบติดหน้าต่างและผนัง โพลีเมอร์ของสไตรีนในลักษณะปฐุม โพลีเมอร์ของเอทิลีน เส้นใยเส้นเทียม เครื่องปรับอากาศไม่มีหน่วยทำความเย็น และโพลีเอทิลีนเทอร์พทาเลต ทั้งนี้ การทำ FTA กับตุรกีจะทำให้ไทยได้รับสิทธิประโยชน์ภาษีศุลกากรจากตุรกีเป็นการถาวร โดยไม่ต้องพึ่งพาสิทธิ GSP

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ตุรกี

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เห็นชอบในหลักการให้มีการจัดตั้งคณะทำงานร่วมสำหรับการจัดทำการศึกษาร่วม ถึงความเป็นไปได้ในการจัดทำความตกลงการค้าเสรีไทย-ตุรกี หรือ Joint Working Group (JWG) for a Free Trade Agreement between Thailand and Turkey เพื่อติดตามความคืบหน้าการศึกษาาร่วมดังกล่าว โดยมีอธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศหรือผู้แทนเป็นประธานร่วมฝ่ายไทย

การประชุมคณะทำงานร่วมฯ

- ได้มีการการประชุมคณะทำงานร่วมสำหรับการจัดทำการศึกษาาร่วม ถึงความเป็นไปได้ในการจัดทำความตกลงการค้าเสรีไทย-ตุรกี (JWG) ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑๓-๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๖ ณ สาธารณรัฐตุรกี โดยมีอธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศเป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทย และ Mr. Murat YAPICI, Director General for EU Affairs กระทรวงเศรษฐกิจตุรกี เป็นหัวหน้าคณะฝ่ายตุรกี ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงรูปแบบของการจัดทำการศึกษาาร่วมฯ โดยให้แต่ละฝ่ายศึกษาผลกระทบจากการทำ FTA และนำผลการศึกษาที่ได้มาหารือเพื่อจัดทำเป็นผลการศึกษาาร่วมฯ และให้ศึกษาาร่วมในประเด็นการค้าสินค้าและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า มาตรการเยียวยาทางการค้า กระบวนการศุลกากร มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช และอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า เป็นต้น

สถานะล่าสุด (july 2014)

เมื่อเร็วๆ นี้ ประเทศไทยได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุม คณะทำงานร่วมสำหรับการจัดทำการศึกษาาร่วมถึงความเป็นไปได้ในการจัดทำความตกลงการค้าเสรีไทย-ตุรกี หรือ Joint Working Group (JWG) for a Free Trade Agreement between the Republic of Turkey and the Kingdom of Thailand ครั้งที่ 2 เพื่อติดตามความคืบหน้าของการศึกษาาร่วมในการทำ FTA ระหว่างกัน ผลการศึกษาเบื้องต้นพบว่า ทั้งสองฝ่ายจะได้ประโยชน์จากการทำ FTA ไทย-ตุรกี โดยไทยสามารถใช้ตุรกีเป็นประตูไปสู่ยุโรป เนื่องจากตุรกีเป็นสหภาพศุลกากร (Customs Union) เดียวกันกับ EU และตุรกีสามารถใช้ไทยเป็นประตูไปสู่อาเซียนได้ ทั้งนี้ ฝ่ายไทย

ได้จัดจ้างมูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง (สวค.) เป็นที่ปรึกษาในการจัดทำการศึกษาร่วมของฝ่ายไทย ส่วนตุรกีได้มอบให้กระทรวงเศรษฐกิจทำการศึกษา จากการศึกษา ในแง่การค้าสินค้าไทยจะได้ประโยชน์มากกว่าฝ่ายตุรกี โดยเฉพาะเรื่อง GDP การลงทุน และการจ้างงาน สินค้าที่คาดว่าไทยจะได้ประโยชน์ ได้แก่ อาหาร พลาสติก ตู้เย็น ชิ้นส่วนยานยนต์ ยางและผลิตภัณฑ์ และสิ่งทอ ส่วนสินค้าที่คาดว่า ตุรกีจะได้รับประโยชน์ ได้แก่ หินอ่อน เครื่องเพชรพลอยและ รูปพรรณ เครื่องนุ่งห่ม ตู้เย็น และยานยนต์ อย่างไรก็ตาม ทั้งสองฝ่ายยังต้องศึกษาเกี่ยวกับกฎระเบียบและประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการค้าก่อนที่จะสรุปผลการศึกษาในภาพรวมเสนอให้ระดับนโยบายตัดสินใจต่อไป โดยคาดว่า จะสามารถจัดทำการศึกษาร่วมให้แล้วเสร็จภายในปีนี้ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศประเมินว่า ตุรกีเป็นตลาดใหม่ที่น่าสนใจของไทย โดยเป็นตลาดที่มีโอกาสเนื่องจากมีประชากรมากกว่า 80 ล้านคน และยังเป็นประเทศที่มีความได้เปรียบทางภูมิศาสตร์ เนื่องจากมีที่ตั้งเป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างทวีปเอเชีย ยุโรป และอดีตสหภาพโซเวียต รวมถึงมีพรมแดนติดต่อกับประเทศในภูมิภาคตะวันออกกลาง ไทยจึงสามารถใช้ตุรกีเป็น ประตูการค้า (Gateway) ไปยังภูมิภาคต่างๆ เช่น สหภาพยุโรปและยุโรปตะวันออก ตะวันออกกลาง แอฟริกา รวมทั้งกลุ่มประเทศบอลข่าน ในด้านการค้า ในปี 2556 ตุรกีเป็นประเทศคู่ค้าสำคัญ อันดับที่ 39 ของไทย และเป็นอันดับที่ 7 ในกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง จากสถิติการค้าไทย-ตุรกี ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2552- 2556) ไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ากับตุรกี มาโดยตลอดโดยในปี 2556 ไทยและตุรกีมีมูลค่าการค้าระหว่างกันทั้งสิ้น 1,438.13 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.19 จากปีก่อนหน้า เป็นมูลค่าการส่งออก 1,119.52 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และนำเข้า 318.60 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยไทยเป็นฝ่ายได้ดุลการค้ากับตุรกี คิดเป็นมูลค่า 800.92 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ที่มา : กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ